

STANDPUNTNOTA GRIP | DECEMBER 2018

Een beleid voor het recht op een menswaardig inkomen

.....
GRIP vzw | Vooruitgangstraat 323 | 1030 Brussel
T. 02/214 27 60 | info@gripvzw.be | www.gripvzw.be
.....

Inhoud:

1. Samenvatting van deze nota	2
2. Inkomenssituatie van personen met een handicap	3
3. Hefbomen voor een betere en onafhankelijke inkomenspositie	4
4. Prijs van de handicap	5
5. Prijs van de liefde	7
6. Prijs van de arbeid	10
7. Menswaardige uitkeringen	12

1. Samenvatting van deze nota:

Artikel 28 van het VN-Verdrag bepaalt dat personen met een handicap recht hebben op bestaanszekerheid en sociale bescherming. Dit gaat over een voldoende inkomen om menswaardig van te leven. Het gaat ook over tussenkomst van de overheid om vervangingsinkomens te geven als er geen of niet genoeg inkomen is uit loon.

Artikel 28 staat in relatie tot artikel 19 waarin het recht op toegang tot hulpmiddelen, ondersteuning, aanpassingen en andere meerkosten ten gevolge van handicap wordt beschreven: die moeten niet uit het woon- en leefinkomen van de persoon worden betaald.

In Vlaanderen wordt niet aan artikel 28 voldaan:

- De inkomenspositie is heel laag
- Vervangingsinkomens
  - liggen onder de Europese armoedegrens;
  - en wijzigen naargelang mensen met iemand gaan samenwonen.
- De meerkosten ten gevolge van handicap
  - worden slechts gedeeltelijk betaald;
  - of er bestaan lange wachtlijsten;
  - waardoor jarenlang kosten uit het toch al lage inkomen van personen met een handicap moeten worden gehaald.
- Wie gaat werken verliest een deel van de subsidie van de overheid voor de meerkost (integratietegemoetkoming).¹

---

¹ In #inclusie#inkomen laten we zeven personen met een handicap aan het woord die getuigen over deze drempels. Te raadplegen op: https://www.gripvzw.be/nl/document/71/20185251550726_inclusieinkomen.pdf

GRIP vindt dat dit zo snel mogelijk moet veranderen. Vanuit onze analyse onderscheiden we 4 hoofdthema's waar het beleid dient op te focussen en 8 speerpunten of concrete wijzigingen waar men naartoe dient te werken om een wezenlijke verbetering in te zetten.

4 FOCUSSEN	8 SPEERPUNTEN
Prijs van de handicap	<ol style="list-style-type: none"> 1. Volledige terugbetaling van de meerkost van de handicap 2. Behoud van de integratietegemoetkoming als je een vervangingsinkomen krijgt
Prijs van de liefde	<ol style="list-style-type: none"> 3. Geen verlaging van de inkomensvervangende tegemoetkoming als je gaat samenwonen met iemand die geen inkomen uit loon heeft 4. Behoud van de inkomensvervangende en de integratietegemoetkoming als je gaat samenwonen met iemand die inkomen uit loon heeft
Prijs van de arbeid	<ol style="list-style-type: none"> 5. Behoud van de integratietegemoetkoming als je gaat werken 6. Behoud van de inkomensvervangende tegemoetkoming als je deeltijds gaat werken
Menswaardige uitkeringen	<ol style="list-style-type: none"> 7. Optrekken van de inkomensvervangende tegemoetkoming 8. Optrekken van de ziekte- en invaliditeitsuitkering

2. Inkomenssituatie van personen met een handicap²

² Vaststellingen en cijfers te raadplegen in Inclusiespiegel 2016 van GRIP: http://www.gripvzw.be/nl/document/4/20178914185011_inclusiespiegel-2016.pdf

Personen met een handicap hebben vaker een laag inkomen dan personen zonder handicap.

Factoren die daar ongetwijfeld in meespelen:

- Zij werken veel minder vaak dan mensen zonder handicap;
- Als ze werken is het veel vaker deeltijds en vaker in ongeschoolde jobs;
- De tegemoetkomingen voor personen met een handicap zijn voor veel mensen met een handicap de enige bron van inkomsten;
- Die tegemoetkomingen bevinden zich onder de Europese armoedegrens.

Wat hun financiële positie ook kwetsbaar maakt is:

- Dat zij vaker alleenstaand zijn;
- in mindere mate eigenaar zijn van de woning waarin ze wonen;
- en dat hun tewerkstelling minder stabiel is in tijden van crisis.

Personen met een handicap komen opvallend vaak moeilijker rond (23% ten opzichte van 9% bij personen zonder handicap).

Van 2006 tot 2014 is het percentage personen met een handicap dat moeilijk rondkomt gestegen met 3% (van 20% tot 23%).

3. Hefbomen voor een betere en onafhankelijke inkomenspositie

Hoe kunnen deze problemen worden opgelost? Bijvoorbeeld door:

- Meerkosten ten gevolge van handicap dekken vanuit de overheid;
- Mensen kansen geven op werk;
- Mensen kansen geven om een huis te verwerven;
- Mensen kansen geven om goedkoper te kunnen huren;
- Mensen niet afstraffen wanneer ze gaan samenwonen / ontmoedigen om te gaan samenwonen;
- Vervangingsinkomens voldoende hoog maken.

Beleid dat deze punten wil uitwerken, bevindt zich op verschillende domeinen en niveaus, zoals:

- Het Vlaams Tewerkstellingsbeleid;
- Vlaams Woonbeleid;
- Vlaams Welzijnsbeleid;

- federaal beleid voor personen met een handicap (tegemoetkomingen, terugbetaling medische en paramedische verstrekkingen....)

In deze nota gaan we niet verder in op het beleid op vlak van wonen of tewerkstelling. We bespreken wel:

- de prijs van de handicap (de niet gedekte meerkosten van de handicap);
- de prijs van de liefde;
- de prijs van de arbeid;
- de regelgeving rond vervangingsinkomens ten gevolge van langdurige ziekte of handicap die geen inkomen boven de armoedegrens garandeert.

Dit zijn vier knelpunten die voortkomen uit de huidige regelgeving, en die de inkomenspositie van personen met een handicap ernstig bedreigen.

Ze staan in relatie met specifieke artikels van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (onder meer 19, 23, 27 en 28).

4. Prijs van de handicap:

Bijna één op de vier mensen met een handicap woont in een huishouden dat moeilijk rondkomt: dat is een enorm hoog cijfer dat nader onderzoek vergt. We kunnen puur op basis van die cijfers niet vaststellen wat daarin meespeelt, maar hebben wel een hypothese. We weten uit talloze getuigenissen van personen met een handicap dat zij vaak structurele en hoog oplopende kosten ervaren die te maken hebben met hun handicap.

Zij geven aan dat zij continu uit hun inkomen voor woon-en leefkosten moeten putten om die kosten te kunnen betalen. Het gaat bijvoorbeeld over hulpmiddelen, aanpassingen en ondersteuning thuis en buitenshuis. Die structurele noden zijn nu juist eigen aan het hebben van een handicap. Doordat zij dit (voor een deel) zelf betalen, verzwakt hun inkomen stelselmatig. Zoals een kraan die continu water verliest.

Er is een duidelijk verband met het beleid rond terugbetaling van bepaalde kosten: hulpmiddelen bijvoorbeeld worden niet altijd of maar voor een deel terugbetaald door instanties zoals RIZIV of VAPH. Ook moeten ze de kosten voor ondersteuning in het gezin en buitenshuis voor een deel of volledig zelf betalen. Sommige personen staan zeer lang op de wachtlijst voor een Persoonlijke AssistentieBudget (PAB) en moeten ondertussen de

nodige assistentie zelf betalen. Bij anderen is er wel een PAB, maar blijkt dit te laag.

Personen met een handicap en ouders die systematisch elk jaar duizenden euro's uit eigen zak moeten bijleggen, zijn geen uitzondering. Aangezien deze realiteit al jaren onveranderd blijft, wordt artikel 19 van het VN-Verdrag geschonden.

De integratietegemoetkoming (IT) is bedoeld om niet becijferbare meerkosten ten gevolge van handicap te betalen. Ook al heeft inschaling van je zelfredzaamheid uitgewezen dat je recht hebt op een bepaalde categorie integratietegemoetkoming, toch kan je er niet altijd aanspraak op maken. Het bedrag dat je krijgt aan IT zal verminderen als het belastbaar inkomen van het huishouden een bepaald bedrag overschrijdt.

Zowel je eigen belastbaar inkomen als belastbaar inkomen van de persoon met wie je samenwoont, wordt verrekend. Als je arbeidsinkomen boven een bepaald bedrag ligt, begint men IT af te trekken. Als je een belastbaar vervangingsinkomen hebt, dan wordt een ander plafondbedrag gehanteerd (dat nog lager ligt) vanaf hetwelk men begint af te trekken van de IT.

- Het aftrekken van de IT omdat je een arbeidsinkomen verwerft is een vorm van prijs van de arbeid (zie hoofdstuk 6).
- Het aftrekken van de IT omdat je samenwoont op hetzelfde adres met iemand die een belastbaar arbeidsinkomen of vervangingsinkomen heeft, is een vorm van prijs van de liefde (zie hoofdstuk 5).

Beide zijn ook vormen van de prijs van de handicap: doordat men je minder of geen integratietegemoetkoming geeft, moet je zelf veel meer kosten ten gevolge van handicap betalen.

- Het aftrekken van de IT omdat je zelf een belastbaar vervangingsinkomen hebt, kunnen we niet plaatsen onder prijs van de liefde of prijs van de handicap. Het is wel een nefaste vorm van prijs van de handicap. Niet alleen ontvang je een lage uitkering, je moet er dan ook nog eens structurele handicapkosten uit weten te betalen.

De prijs van de handicap is de meerkost van de handicap die niet door de overheid terugbetaald wordt. Deze meerkost wordt onterecht gedragen door de persoon en is dus de kostprijs die hij of zij betaalt voor het hebben van een handicap.

GRIP vindt dat de overheid de volledige meerkost van de handicap op zich moet nemen en dat veronderstelt onder meer wijzigingen in de richting van volledige terugbetaling van hulpmiddelen en woningaanpassingen.

Ook mogen tegemoetkomingen om handicapkosten te betalen niet dalen door de gezinssituatie, eigen inkomen of inkomen van personen met wie je samenwoont.

5. Prijs van de liefde:

Stand van zaken:

Als je een inkomensvervangende tegemoetkoming hebt en/of een integratietegemoetkoming en je gaat met iemand op hetzelfde adres wonen, dan kan één van de twee of kunnen beide tegemoetkomingen verminderen of wegvallen.

Bij de IVT kan er een wijziging zijn ten gevolge van:

- a) het veranderen van de categorie (dus het maximumbedrag) waar je recht op hebt.
  - b) de aftrek door het belastbaar inkomen van de persoon met wie je op hetzelfde adres woont
-
- a) Het veranderen van de categorie:
    - Het maximumbedrag van categorie A (alleenstaande) ligt rond de 10.000 euro per jaar.
    - Wie samenwoont met ouders, broers en zussen, grootouders, in situaties van verlengde minderjarigheid op hetzelfde adres, wordt naar categorie B verplaatst. Het maximumbedrag ligt dan rond de 7000 euro in plaats van 10.000 euro per jaar.
    - Wie op hetzelfde adres woont met iemand anders dan in categorie B, zoals bijvoorbeeld met een vriend of vriendin, een collega, een tante, een liefdespartner, al dan niet getrouwd,... wordt in categorie C geplaatst. Het maximumbedrag ligt dan rond de 14.000 euro per jaar.
  - b) De aftrek door belastbaar inkomen van de partner:
    - Als je in categorie B zit, dan wordt er nooit verrekend. Het belastbaar inkomen van dichte familie die op hetzelfde adres woont als jij heeft geen invloed op de hoogte van je inkomensvervangende tegemoetkoming.

- Als je in categorie C zit, dan doet het belastbaar inkomen van de persoon met wie je samenwoont het IVT-bedrag dat je werkelijk krijgt, dalen³.
- Let op: twee mensen met IVT die op hetzelfde adres wonen hebben categorie C maar krijgen slechts het maximumbedrag van categorie B, niet van C (dus elk ongeveer 7000 euro per jaar in plaats van elk 14.000 euro per jaar).
- Wanneer iemand met IVT samenwoont met iemand met leefloon dan krijgt de persoon met IVT het maximumbedrag van categorie C. Er wordt echter ingekort op het leefloon, zodat het gezamenlijk huishouden krap blijft.

Bij de invaliditeitsuitkering is de categorie en dus het bedrag dat je krijgt wel afhankelijk van de gezinssituatie. Er is geen vermindering op het bedrag binnen de categorie ten gevolge van het inkomen van de partner.

Bij de IT kan er een wijziging zijn door

- verrekening ten gevolge van het belastbaar inkomen van de persoon met wie je samenwoont. Men bekijkt immers het inkomen van het hele huishouden. Het belastbaar inkomen kan ook een vervangingsinkomen zijn, bijvoorbeeld een vergoeding van de verzekering door een arbeidsongeval, een invaliditeitsuitkering, een pensioen,...

Uitzondering hierop: als je samenwoont met dichte familie (ouders, kinderen, broers en zussen, grootouders - tantes, nonkels, neven en nichten horen hier niet bij) met een belastbaar inkomen, dan heeft dit geen invloed op het bedrag IT dat je ontvangt.

Als de persoon met wie je samenwoont een inkomen heeft dat niet belastbaar is, zoals een inkomensvervangende tegemoetkoming of een leefloon, kan dit niet zorgen voor een wijziging van het bedrag van jouw IT.

Bij de IT kan er geen wijziging zijn van de categorie (maximum bedrag waar je recht op hebt) doordat je met iemand op hetzelfde adres woont. De categorieën bij IT hangen louter af van de inschaling van je zelfredzaamheid en staan los van je gezinssituatie.

Opmerking:

---

³ De partner krijgt weliswaar een lichte verhoging op het inkomen uit werk, maar die is miniem in vergelijking met het verlies van tegemoetkoming van de persoon met een handicap.

De IT zal verminderen als het belastbaar inkomen van het huishouden een bepaald bedrag overschrijdt. Dit houdt in dat ook je eigen belastbaar inkomen meetelt. Als je arbeidsinkomen boven een bepaald bedrag ligt, begint men IT af te trekken. Als je een belastbaar vervangingsinkomen hebt, dan wordt een ander plafondbedrag gehanteerd (dat nog lager ligt) vanaf hetwelk men begint af te trekken van de IT.

- Het aftrekken van de IT omdat je een arbeidsinkomen verwerft is een vorm van prijs van de arbeid (zie elders in deze nota).
- Het aftrekken van de IT omdat je samenwoont op hetzelfde adres met iemand die een belastbaar arbeidsinkomen of vervangingsinkomen heeft, is een vorm van prijs van de liefde.

Beide zijn ook vormen van de prijs van de handicap: doordat men je minder of geen integratietegemoetkoming geeft, moet je zelf veel meer kosten ten gevolge van handicap betalen.

- Het aftrekken van de IT omdat je zelf een belastbaar vervangingsinkomen hebt, kunnen we niet plaatsen onder prijs van de liefde of prijs van de handicap. Het is vooral een vorm van prijs van de handicap (zie hoofdstuk 4). Niet alleen ontvang je een lage uitkering, je moet er dan ook nog eens handicapkosten uit weten te betalen.

Samenwonen op hetzelfde adres veroorzaakt niet alleen vaak verlies op vlak van de tegemoetkomingen maar ook op vlak van de afgeleide rechten die verband houden met de tegemoetkomingen (bijvoorbeeld verlaagde tarieven energie of mobiliteit).

Conclusie:

Wie leeft van een inkomen uit een uitkering en gaat samenwonen, ziet zijn of haar uitkering dus dalen of zelfs helemaal wegvallen. Bijgevolg wordt deze persoon nagenoeg volledig financieel afhankelijk van de persoon waarmee hij samenwoont. Dit geldt vaak voor woon- en leefkosten maar ook voor kosten ten gevolge van hun handicap. Voor personen met een handicap, die veel meer dan anderen gebonden zijn aan hulp van familie, vrienden, vrijwilligers en derden is dit een ongewenste extra bron van afhankelijkheid.

Dit remt personen met een handicap af om in vrijheid te beslissen over waar en met wie ze wonen en een autonoom leven te leiden. Als dusdanig belemmert dit de uitoefening van de rechten uit artikel 19 en 23 van het VN-Verdrag.

Men moet hierbij ook beseffen dat in situaties met een inkomensvervangende tegemoetkoming (in vergelijking met situaties met een werkloosheidsuitkering), men minder mogelijkheden heeft om uit deze economisch afhankelijkheid te stappen door werk te zoeken. Naast de drempels omwille van de beperking zijn er drempels aan de kant van de werkgever en de overheid die nog niet voldoende ondersteuning garanderen om gelijke kansen op de arbeidsmarkt waar te maken.

De prijs van de liefde is de vermindering of zelfs het volledig wegvallen van het eigen inkomen uit uitkering of vermindering van tegemoetkoming voor handicapkosten door op hetzelfde adres te wonen met iemand, met afhankelijkheid van de ander (vaak de partner) als gevolg.

GRIP vindt dat deze perverse mechanismen zo snel mogelijk moeten worden weggewerkt, bijvoorbeeld via wijziging in de regelgeving met betrekking tot de tegemoetkomingen.

6. Prijs van de arbeid

Als je overgaat van een inkomensvervangende en integratietegemoetkoming naar werk, dan kom je meestal in één van de twee volgende situaties terecht:

- Bij deeltijds werk (wat voor veel mensen met een handicap naar inspanning het enige haalbare is): je inkomen is bij een vrij goed betaalde job een beetje groter per maand. Afgeleide rechten zoals vermindering op energie en mobiliteit blijven behouden. Bij een slecht betaalde job is de inkomenswinst miniem. De overheid betaalt niet meer de inkomensvervangende tegemoetkoming maar wel nog de integratietegemoetkoming. De persoon betaalt een beetje belastingen en bouwt een beetje rechten op in de sociale zekerheid;
- Bij voltijds werk (voor wie dit kan): je inkomen is bij een vrij goed betaalde job wel hoger, maar je afgeleide rechten verdwijnen. Bij een slecht betaalde job is de winst minder groot. De overheid betaalt geen inkomensvervangende tegemoetkoming meer en ook geen integratietegemoetkoming. De persoon betaalt belastingen en bouwt rechten op in de sociale zekerheid.

Let op: niet iedereen bevindt zich in deze situatie. Er zijn bijvoorbeeld ook mensen die deeltijds (in de zin van 'niet voltijds') werken en ook minder of geen integratietegemoetkoming krijgen. Het hangt af van de hoogte van het inkomen dat je uit de tewerkstelling verwerft. Wat ook eventueel kan

meespelen is het inkomen van de persoon met wie je samenwoont (prijs van de liefde, hoofdstuk 5).

Bij de afweging die personen met een handicap maken tussen voordelen (waaronder loon) en nadelen speelt volgende overweging mee:
Hoe meer je gaat werken,

- hoe meer energie je nodig hebt;
- plus energie om privé-leven en werk te combineren;
- hoe minder tijd je hebt voor organisatie van je huishouden (eten maken, schoonmaken, boodschappen doen, voor kinderen zorgen);
- hoe meer tijd en energie je steekt in de organisatie van je verplaatsingen;
- waardoor je soms ook meer kosten hebt dan vroeger;
- kosten voor kinderopvang kunnen een extra kost zijn.

De meerkosten die je hebt ten gevolge van je handicap gaan niet weg omdat je wel, niet, of halftijds gaat werken. Dus je moet telkens van je inkomen een deel afnemen voor die meerkost (prijs van de handicap, hoofdstuk 4).

In heel veel gevallen wegen de inspanning om te gaan werken en de extra kosten daardoor te zwaar door tegenover de winst op inkomen en zaken zoals erkenning die men kan boeken. Als dusdanig remmen zij het recht op werk af, verwoord in artikel 27 van het VN-Verdrag.

De prijs van de arbeid is:

Dat de inkomensvervangende tegemoetkoming veel te snel vermindert of wegvalt bij deeltijds werk, of dat de integratietegemoetkoming vermindert doordat je een arbeidsinkomen verwerft, en dat bijgevolg niet de overheid maar wel de persoon de extra niet-becijferbare meerkosten ten gevolge van handicap moet betalen.

Wil men meer mensen recht en kans op werk geven, moet men ingrijpen in het wegvallen van de inkomensvervangende tegemoetkoming als je gaat werken. GRIP betreurt het dat iemand die maar deeltijds kan werken, heel zijn leven met een deeltijds inkomen moet rondkomen.

Het moet mogelijk en evident worden dat mensen een inkomen ter hoogte van een voltijds loon kunnen krijgen bestaande uit een deel loon uit werk en een deel inkomen uit inkomensvervangende tegemoetkoming.

GRIP vindt dat je ook een integratietegemoetkoming moet kunnen krijgen als je gaat werken. De hoogte van de integratietegemoetkoming moet los staan van het inkomen.

Eerdere standpunten hierrond:

We schreven op vraag van Groen in 2013 een korte nota over bevorderen van tewerkstelling van personen met een handicap. Op eigen initiatief maakten we een tweede korte nota waarin we inzoomden op de relatie tussen uitkeringen en werk.⁴ Daarin namen we al een aantal concrete voorstellen op, die relevant blijven.

1. Een persoon verliest zijn volledige inkomensvervangende tegemoetkoming niet wanneer hij begint te werken. De inkomensvervangende tegemoetkoming daalt wel naargelang er meer inkomen uit werk is. Inkomen uit loon en inkomen uit een uitkering zouden samen minstens de hoogte van een basisinkomen moeten hebben.
2. Bij terugvallen op een werkloosheidsuitkering of ziekte- en invaliditeitsuitkering stijgt de aanvullende inkomensvervangende tegemoetkoming indien nodig automatisch. De som van de inkomensvervangende tegemoetkoming en de werkloosheidsuitkering zou minstens de hoogte van het basisinkomen moeten zijn.
3. De persoon verliest zijn integratietegemoetkoming niet omdat hij een loon verwerft. Integratietegemoetkoming is geen inkomensvervangende uitkering. Ook iemand die werkt heeft 'niet becijferbare meerkosten' op vlak van ondersteuning.
4. Om (duurzaam) werk mogelijk te maken, moeten loon en uitkering worden aangevuld met een voldoende hoog ondersteuning(sbudget). Daar hadden we het in onze eerste impulsnota verder over. Trajectbegeleiding is belangrijk om mensen aan werk te helpen en in de andere fasen van de loopbaan.
5. Een goede afstemming tussen het beleid rond uitkeringen op het federale niveau en een ondersteuningsbeleid op regionaal niveau. Een geïntegreerd inclusief beleid kijkt dus wat op alle domeinen afzonderlijk nodig is voor inclusie, maar wordt noodzakelijkerwijze aangevuld met een afstemming tussen de beleidsdomeinen én -niveaus.

⁴ <http://www.impulscongres.be/wp-content/uploads/2013/08/Impuls105-Katrijn-Ruts-Jos-Wouters-Met-uitkeringen-en-werk-op-weg-naar-inclusie.pdf>

7. Menswaardige uitkeringen

Wie in België omwille van ziekte of handicap niet of moeilijk kan werken, kan een uitkering aanvragen. Personen met een handicap in deze situatie zijn vaak financieel afhankelijk van de inkomensvervangende tegemoetkoming voor personen met een handicap of van een ziekte- en invaliditeitsuitkering.

De inkomensvervangende tegemoetkoming en soms ook de ziekte- en invaliditeitsuitkering liggen echter een pak lager dan de Europese armoedegrens. Dit zorgt ervoor dat mensen met een handicap met zo een uitkering in de armoede leven. Nochtans heeft ons land een voldoende hoog welvaartsniveau om een voldoende hoog inkomen voor iedereen te garanderen.

GRIP vindt dat België deze situatie dringend moet en kan aanpakken. Zolang de regelgeving niet wordt aangepast, houdt België zelf in stand dat een grote groep van mensen met een handicap in mensonwaardige omstandigheden leeft. Tot zolang aanvaardt men in de feiten de gedachte dat personen met een handicap met een uitkering in de armoede moeten leven.

Menswaardige uitkeringen zijn uitkeringen die hoog genoeg zijn om de persoon (met een handicap) toe te laten om een menswaardig leven te leiden en volwaardig te participeren in de gewone samenleving. De inkomensvervangende tegemoetkoming voor personen met een handicap en de ziekte- en invaliditeitsuitkering voldoen hier niet aan.

GRIP vindt dat de overheid ervoor moet zorgen dat mensen (met een handicap) met een uitkering een menswaardig inkomen hebben om van te leven.

Dit veronderstelt dat de inkomensvervangende tegemoetkoming en de ziekte- en invaliditeitsuitkering (in alle gevallen) op heel korte termijn worden opgetrokken tot aan de Europese armoedegrens.

Gelijktijdig moet er een maatschappelijk debat komen over wat een uitkeringsniveau is dat het inkomen van personen met een handicap boven het armoedeniveau uittilt en moet er vervolgens een plan worden uitgewerkt om de uitkeringen tot een menswaardig niveau op te trekken.